

Welke toekomst voor de rustoorden?

De Covid-crisis heeft de rust- en verzorgingstehuizen onder de aandacht gebracht. Vaak was dat negatieve aandacht. Wat er over deze leefomgevingen werd verteld, stond soms in schril contrast met wat het personeel en de bewoners echt meemaakten.

Want onze rustoorden zonder winstoogmerk zijn er om de bewoners goed te begeleiden, met gemotiveerd, talrijk en gekwalificeerd personeel. Wanneer thuisblijven niet meer mogelijk is, nemen ze het over om te zorgen voor een veilige leefomgeving, dagelijkse hulp, gezelschap, aangepaste maaltijden en verzorging, activiteiten, ...

Het beheer van de crisis was uiteraard niet vanzelfsprekend. En niemand kan vandaag beweren dat de sector er goed op voorbereid was. Maar over het algemeen hebben de rustoorden blijk gegeven van een groot anticipatievermogen en reactiviteit bij de toepassing van de maatregelen waar de overheden om verzochten. De lockdown gebeurde in de rustoorden nog voor die van de algemene bevolking. Het personeel en de directie hebben hun verantwoordelijkheid genomen met de middelen die hen ter beschikking stonden om voor de bewoners te blijven zorgen en dit reeds voorafgaand aan de richtlijnen van de overheden.

De rust- en verzorgingstehuizen hebben ook blijk gegeven van veel creativiteit. Denk maar aan kamerrondes om de groepsactiviteiten te vervangen, nieuwsbrieven aan de familie, contacten met de buitenwereld via tablet, aanpassing van de lokalen om het bezoek geleidelijk weer op gang te brengen enz.

Nu is het tijd om de eerste lessen uit deze crisis te trekken. We nemen constructief deel aan het initiatief dat minister Maron in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft genomen in die zin.

Maar naast een reflectie over de crisis en een voorbereiding van een volgende crisis, willen we ook een debat ten gronde voeren over de begeleiding van afhankelijkheid in onze samenleving. Dat is niet zozeer een kwestie van leeftijd maar van autonomie en afhankelijkheid. Bewoners komen later toe in rustoorden vaak wanneer hun gezondheidstoestand assistentie vereist die familie of vertrouwenspersonen niet meer kunnen bieden. Het rust- en verzorgingstehuis wordt soms de enige veilige 'cocon' waar mensen met een verlies aan autonomie nog kunnen functioneren.

Elk rustoord heeft zijn eigenheidtoch zijn de meeste behoeften dezelfde:

- De dekking van de covid-kosten: binnen het Brusselse private social profit netwerk van rustoorden zijn de financiële middelen altijd prioritair geïnvesteerd in het welzijn van de bewoners en de aanwerving van extra verplegend personeel. Wallonië en Vlaanderen hebben al initiatieven genomen om de kosten van de pandemie volledig te compenseren; we hopen dat Brussel ook snel een groter engagement zal tonen in die zin.

- De financiering van de sector in meer algemene zin: bewoners die een rustoord binnenkomen, hebben steeds vaker behoefte aan zorg. Het moet mogelijk zijn extra personeel in te schakelen en bepaalde functies op te waarderen. Maar ook investeringen in de informatisering van het beheer van rustoorden, vastgoed en de begeleiding van mensen zijn onontbeerlijk. Want rustoorden zijn in de eerste plaats een thuis voor ouderen, eerder dan zorgcentrum. Iedereen heeft hier nog projecten en verlangens die de nodige ondersteuning verdienen.

Door de Covid-crisis is het taboe rond het levenseinde weer bespreekbaarder. Welke financiële en menselijke middelen zijn we bereid te besteden aan mensen die niet meer alleen kunnen leven? Hoe een echte thuis combineren met de nodige zorgen en omkadering? Hoe kan men meer autonomie geven aan de directies van de rustoorden? Beter grote structuren met veel verplegend personeel of entiteiten op mensenmaat, die goed in hun omgeving geïntegreerd? Hoe kunnen alle betrokkenen (huisartsen, geriatriediensten in ziekenhuizen, paramedisch en animatiepersoneel, families) het best samenwerken? Hoe kan het welzijn van de bewoners, de families en het personeel van de rustoorden worden gegarandeerd?

De Covid-crisis confronteert ons met concrete maatschappelijke keuzes. Toen het beheer van de crisis werd opgestart, hadden de rust- en verzorgingstehuizen soms de indruk dat ze werden vergeten. Laten we ervoor zorgen dat ze in de plannen voor de toekomst aan bod blijven komen.

Patricia Lanssiers (Algemeen directeur) en Christian Dejaer (Directeur) bij GIBBIS vzw (www.gibbis.be)

Vertaling van een opinie/carte blanche in Le Soir plus <https://plus.lesoir.be/309060/article/2020-06-24/quel-avenir-pour-les-maisons-de-repos>